

KURZ BOCMANSKÝ

Občasník admirality Gemini - 16. leden 1986

4. ročník

Znám jedno magické slovo, které mi hodně pomáhá při vedení družiny. Říkám si je, když narazím na zdánlivě nepřekonatelné překážky, když jsem něčím zklamán, znechucen, když se mi do duše plíží únava a omrzelost - takové slabé chvílky občas přicházejí asi na každého rádce. Hned jak ucítím, že moje nálada klesá, že ztrácím chuť do práce s družinou, začnu si potichounku říkat svoje magické slovo: "Nadšení, nadšení, nadšení, nesmíš ztratit nadšení, bez nadšení by se ti nic nedařilo, honem zase v sobě probud nadšení, nadšení, nadšení..." Zaháním slovem nadšení vnitřní slabost, opakuji si je tak vytrvale, až ucítím, že se pád do černé propasti zastavil. A pak ještě znásobím své ~~maximální~~ usilí, už mi nestačí jen říkat nadšení, nadšení, nadšení, snažím se z jisker nadšení, zasutých teď kdesi hluboko v nitru, rozfoukat alespoň malý plamínek, přivolávám si nejkrásnější chvíle, které jsem prožil s družinou. Zavřu třeba i oči a přenesu se k Zelené říčce, spali jsme tam v září s družinou jen pod širákem, po kmenech borovic stékalo tajemné měsíční světlo, peřeje hučely a my jsme si povídali až do půlnoci, měli jsme plno nápadů a plánů, co budeme dělat s družinou v novém oddílovém roce, tenkrát v nás bylo tolik nadšení, že jsme nemohli usnout, o půlnoci jsme vylezli ze spacáků a šli jsme se koupat, byla nádherná teplá noc a v říčce teklo místo vody roztavené měsíční stříbrno - na ty kouzelné chvíle nezapomenu do smrti.

A zatím, co si promítám před zavřenýma očima barevný film z minulosti, cítím, jak kdesi hluboko ve mně vyšlehl z jiskry plamínek nadšení, opatrně ho přiživuju, dokud zase ve mně nezáří stálým plamenem. "Vidíš, a takových nádherných příhod můžeš s družinou prožít ještě tolik, kolik budeš chtít, jen když budeš mít dost nadšení a když dokážeš svoje nadšení přelít i do ostatních v družině!"

Vzpomeňte si na moje magické slovo, až vám bude nejhůř a opakujte si je potichu se mnou: nadšení, nadšení, nadšení. Bez nadšení by se vám nic nedařilo.

Miloš Zapletal

A tímto začínáme v Gemini v pořadí druhý bocmanský kurz po téměř sedmileté přestávce. Admirality tímto chce napravit svůj dluh vůči každému bocmanovi, který doposavad vedl posádku většinou podle své intuice. Ne snad, že by vedení posádky podle intuice muselo být špatné, jde tu spíše o to ukázat, jak je to možno dělat ještě jinak, abyste se v oddíle shodli na společných základech. Celý kurz by měl se skládat asi ze 2-3 schůzek a 1 výpravy. Na vedení se budou podílet členové admirality a lodivodové.

Zde předkládám hrubou osnovu 1. části bocmanského kurzu. Zde najdeš to nejhlavnější, co by sis měl/a/ pro vedení posádky do budoucna zapamatovat.

PROČ JEŠTĚ DĚLÍME ODDÍL NA POSÁDKY?

- organizační jednotka, která umožňuje rychle oddíl rozdělit pro hry, při dělbě práce, pro plavbu na lodích, pro služby na táboře.
- vytvoření kolektivu sobě blízkých členů oddílu
- vytvoření prostoru pro uplatnění a výcvik schopností k vedení kolektivu pro starší členy oddílu
- realizace programů, které by jinak ve větším množství členů /třeba v oddíle/ nešly uskutečnit.

CO BOCMAN ZÍSKÁVÁ ?

- především "materiál" /tak jako má souhař hlínu, malíř barvy a plátno, řezbář špalek lipového dřeva/, kterému může vtisknout něco ze svého "já"
- řešením posádkových problémů, přípravou akcí nabývá organizačních schopností
- vedení posádky nutí bocmana k uvážlivému postoji vůči členům, vedení oddílu i rodičům členů. Učí se jednat s lidmi a znát je
- být první mezi rovnými znamená být ostatním vzorem. To platí ve všem: v jednání, ve znalostech, v tělesné zdatnosti, v obětavosti a pomoci druhým, v iniciativě a energii atd. To vše bocmana nutí nejen se kontrolovat, ale ještě spíše se zlepšovat.
- vyplňuje svůj mladý život smysluplnou činností, jejíž základem je práce pro druhé

JAKÝ JE VÝZNAM ODDÍLU ?

- pomáhá k šťastnému prožití dětství
- umožňuje realizovat potřeby svých členů v kolektivu v rámci norem platných pro všechny členy
- vychovává v různých oblastech:
 - mravní výchova
 - rozumová výchova
 - estetická výchova
 - tělesná výchova
 - pracovní a polytechnická
- ukazuje životní hodnoty v jejich široké škále a umožňuje mu vybrat si mezi nimi
- usnadňuje najít správných kamarádů

K ČEMU SE SPOJUJEME V GEMINI ?

- ve větším množství větší síla
- podpora činnosti kapitánů a pomoc oddílům ve chvílích krize
- zjednodušení organizační oblasti oddílu a zajištění nadstavby
- vzájemné usměrňování ve věcech výchovných a metodických
- protažení výchovy do co nejzaššího věku
- propojení bývalých členů oddílů Gemini ku pomoci Gemini
- sdružování prostředků

ČINNOST POSÁDKY

Posádkové schůzky - musí být zajímavé, posádka se musí při schůzce něčemu novému naučit, na něčem pracovat, něco si zahrát, společně si zazpívat. Musíte se rozcházet s pocitem, že to byla prima akce.

Některé schůzky mohou být zasvěcené jediné věci /např. příprava tajné činnosti na vánoční nadílku/. To je však mimořádný podnik. Obvyklá schůzka bývá složena z celé řady prvků:

- zahájení
- posádkové a oddílové záležitosti
- vysvětlení a plnění do námořnické knížky
- hry
- tělocvičná hříčka
- čtení
- rukodělné práce
- bodovací závod
- poslech hudby
- výtvarné hry
- zpěv
- volná zábava
- výběh z klubovny
- vyprávění
- uklid a zakončení

Na každé schůzce však neděláme všechno, což by nebylo ani z časových důvodů možné. Ani pořadí není závazné. V pořadí programových prvků se uplatní tvůj cit pro situaci.

Součástí posádkové schůzky může být hra po Praze, trénink nějaké kolektivní hry či sportu, vodácký výcvik, návštěva kina, divadla, výstavy, kreslení v terénu atd.

Posádkové výpravy - pravděpodobně nepůjde o samostatné výpravy jako konáte s oddílem. Bude spíše o časové bloky v rámci výprav oddílu, které budou bocmanům vyhrazeny na program s posádkou. Posádkové jednodenní výpravy jsou předpokladem pro dobrou posádku, vícedenní spíše pro posádku téměř ideální a pro schopného bocmana.

ZÁSADY POSÁDKOVÉ ČINNOSTI

- "každý musí něco dělat" a je na bocmanovi, aby dokázal úkoly a práci posádky dobře rozdělit
- "vše rychle nebo-li mrsk-mrsk" - opět se týká úkolů a prací, které dostane posádka za úkol splnit. Využijte prvotního nadšení pro věc.
- "posádkové plánování" - snaž se připravovat plán posádky na tak dlouho dopředu, jak znáš program oddílu. Pro běžné schůzky by mělo platit, že na jedné schůzce víš přesně to, co se bude dělat schůzku příští.
- "vedení dvěma" - kterýkoliv podnik posádky by měl být veden /a už i připravován/ vždy dvěma lidmi. Příprava programu se zrychlí, zkvalitní, nedochází k přetíženosti jednotlivce. Při vlastním programu má akce lepší spád, je pestřejší a účinnější.
- "nepovinné akce" - důležité pro kamarádké ovzduší
- "posádkové bodování" - pozor, aby se nestalo formálním. Jeho součástí jsou závody na body, mimořádnosti, poutavý způsob vyhodnocování, odměny - kartičky, placky atd.
- "nováček" - pečeme něho v době příchodu do posádky, uvítání, přidělení dobrého patrona, kamaráda, který mu všechno vysvětlí, ukáže, pomůže.
- "posádkové věci" - rozložte po všech členech posádky rovnoměrně:
Bodování - jeho zapisování, počítání, vyhlásování, placky, kartičky
Lodní deník - doplňování, hlídání kvality
deska posádky - doplňovat, měnit, hledat náměty
posádková lékárnička - pečovat, ošetřovat, nosit na akce, umět používat
dále sem patří zpěvník, kasa, fotoalbum

Co číst ?

Každý bocman by měl mít přehled o literatuře, která mu pomůže se stavbou programu pro posádku. Zde Ti předkládám takový malý seznam:

Miloš Zapletal - Tisíc malých dobrodružství
Miloš Zapletal - Pět olympijských kruhů
Miloš Zapletal - Encyklopedie her
Miloš Zapletal - Pokladnice her
Velen Fanderlík - Rádce
Václav Dvořák - Družinový rádce
Jaroslav Novák - Junácká družina
Miloš Zapletal - Rádce
Miloš Zapletal - Rok družinové činnosti

Pakliže nebudeš mít co číst, nabízím Tvému zájmu následující knihy, které určitě stojí zato mít přečtené:

Miloš Zapletal - Lovec hvězd
Miloš Zapletal - Sedmička
Miloš Zapletal - Stezka odvahy
Miloš Zapletal - Ostrov přátelství
Radek John - Džínový svět
Iva Šípková - Otazníky kolem lásky
Ota Pavel - Pohár od pána boha
Miloslav Nevrlý - Karpatské hry
Jerome D. Salinger - Kdo chytá v žitě
William Golding - Pán much
A. de Saint Exupéry - Malý princ
Jack London - Mořský vlk
Jack London - Bílý den
Jack London - ~~Martín Eden~~
Karel Čapek - Povídky z obou kapes

Doplň následující začátky vět, případně bohatě rozviň. Doplněné věty mi doruč do týdne na zvláštním papíře.

1. K tomu, abych mohl být dobrým bocmanem mi chybí...
2. Ve svém současném oddíle bych chtěl být členem ještě.
3. V budoucnosti hodlám být členem Poseidónu jen za předpokladu, že ...
4. Kdybych byl kapitánem oddílu

...
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXX

5. Z toho, co bylo řečeno na bocmanském kursu, bylo pro mě novinkou...
6. Vedení oddílu našeho typu považují za činnost

Tím uzavírám první etapu bocmanského kurzu, jehož pokračováním bude bocmanská výprava 15. a 16. března 1986. Na ni si připrav pro asi 10 osob následující program:

- 1 hru do terénu
- 1 hra do místnosti
- 1 závod do terénu
- 1 test do místnosti
- souvislý pětiminutový projev o čemkoli smysluplném
- 1 knížku, kterou doporučíš ostatním účastníkům

